

Vi er her stadig

I dag – den 1. december – er det World Aids Day. Danmarks Bløderforening bruger dagen til at mindes de 91 blødere, der blev smittet med hiv via deres faktormedicin i 1980erne. 26 af dem lever stadig. På trods. Og de må aldrig blive glemt.

Det er snart 30 år siden, at bløderskandalen tog fart. I midt-firserne opdagede amerikanske forskere, at hiv smitter via blod, og da behandlingen af blødersygdom dengang foregik via faktorkoncentrater udvundet af blod fra op mod 2500 bloddonorer for hver enkelt batch, befandt de danske blødere sig i en særligt udsat position.

Alt for sent indførte de danske myndigheder kravet om at varmebehandle faktorkoncentrater og screening af blod. Og selv da bløderne efter den 1. januar 1986 troede, at de kunne stole på myndighedernes beslutning om at indføre varmebehandling og screening, viste det sig, at Sundhedsstyrelsen, Statens Seruminstitut og Nordisk Gentofte havde indgået en hemmelig aftale om at opbruge et gammelt restlager af faktorkoncentrat.

Alt i alt blev 91 danske blødere – børn, unge og voksne – smittet med hiv. Dengang var det en dødsdom.

En personlig tragedie

Lægevidenskaben har heldigvis udviklet sig siden 1980erne og har muliggjort, at 26 af de hiv-smittede blødere har overlevet takket være medicinsk behandling. Mange blev også smittet med leverbetændelsen hepatitis C, og i dag lever de med et komplekst sygdomsbillede med ikke færre end tre alvorlige sygdomme. Hertil skal lægges de psykologiske og sociale belastninger, der følger med, når man bliver præsenteret for en dødsdom.

I sommer satte BT Søndag fokus på to af de hiv-smittede blødere med artiklen *Vi er her stadig*. Palle Lykke Ravn og Jes Pedersen blev som børn begge smittet med hiv via deres faktormedicin. I artiklen fortæller de om deres liv, og hvilke fysiske, psykiske og økonomiske konsekvenser, hiv-smitten har haft for dem.

Danmarks Bløderforening har siden slutningen af 1980erne ydet støtte og dannet ramme for netværk og fællesskab for de hiv-smittede blødere. Dette arbejde er stadig vigtigt, men har siden 2012 haft svære kår, idet Sundhedsstyrelsens støtte er bortfaldet.

Blødersagen må aldrig blive glemt

Bløderskandalen fra 1980erne må aldrig blive glemt. Det skylder vi både de uskyldige mennesker, der blev smittet, og samfundet generelt. Blødersagen er en advarsel og et grusomt eksempel på, hvor galt det kan gå, når samfundet ikke reagerer.

Artiklen fra BT Søndag den 27. juli 2014 er vedlagt dette brev, og vi håber, at I vil tage jer tiden til at læse den.

Med venlig hilsen

Terkel Andersen
Formand for Danmarks Bløderforening

Tove Lehrmann
Formand for Blødererstatningsfonden